

Szakmai önéletrajz

Végzettségek:

2003	lengyel szakos bölcsész
Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar
(szakdolgozat témája: Magyarország képe a lengyel sajtóban 2002-ben)
2000	magyar nyelv és irodalom – történelem szakos tanár
Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar
(szakdolgozat témája: Viták a nyelvművelésről a rendszerváltás után)
1994	érettségi
Arany János Gimnázium, Berettyóújfalu

Tudományos tevékenységek, ösztöndíjak:

2018-tól	doktorandusz hallgató – Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi
Doktori Iskola Történelmi Program;
téma: Hajdúszoboszló turizmustörténete, témavezető: Dr. Pallai László
2003	második helyezés az Országos Tudományos Diákköri
Konferencián Veszprémben (nyelvészet)
2002	osztrák–magyar történelemtanár-továbbképzési program a
budapesti Balassi Bálint Intézet szervezésében
2002	féléves részképzés a krakkói Jagelló Egyetemen
2001	demonstrátor a Debreceni Egyetem Lengyel Tanszékén

Tanfolyami végzettségek:

2005	kereskedő vállalkozó (OKJ 32 7862 01)

2005 vendéglátó vállalkozó (OKJ 32 7822 01)

Munkatapasztalat:

2006-tól *történész-(fő)muzeológus* (Bocskai István Múzeum, Hajdúszoboszló),
2013-2014 megbízott igazgató,
2020-2024 igazgatóhelyettes,
2024- megbízott igazgató

Főbb feladatok:

- a múzeum történeti gyűjteményének gyarapítása, leltározása
- közreműködés új kiállítások előkészítésében, rendezésben, megvalósításában
- gyűjteményi revíziók végrehajtása, adminisztrálása
- a műtárgyvédelem megszervezésével kapcsolatos teendők ellátása
- tárlatvezetések szervezése és tartása
- kapcsolattartás iskolákkal, utazási irodákkal, szálláshelyekkel, a média képviselőivel
- múzeumpedagógiai foglalkozások szervezése, tartása
- részvétel közművelődési programok szervezésében, lebonyolításában
- az intézmény levelezésének kezelése
- adminisztratív feladatok, személyzeti ügyek kezelése
- munkatársak közvetlen irányítása, ellenőrzése

2004-2005 *kereskedelmi vezető* (Blondy és Társa Kft., Szentpéterszeg)

Főbb feladatok:

- termék (vetőmag) forgalmazás
- kapcsolattartás az üzleti partnerekkel
- üzleti levelezés irányítása
- számlázás
- részvétel a személyzeti ügyek intézésében

2003 *tanár* (Arany János Gimnázium, Berettyóújfalú)

Publikációk

Tanulmányok

- A napos oldal és az árnyékos oldal. Forráshiány és fejlesztések a helyi turizmuspolitika napirendjén Hajdúszoboszlón az 1960-as években. Korszakokról korszerűen. A 2022, április 29/30-án megrendezett Modernkortörténeti Doktorandusz Konferencia tanulmányai I. Szerk.: Püski Levente – Ónadi Sándor – Schrek Katalin – Sipos Nikoletta. Debrecen, 2023. 327-340.
- „Szoboszló, kezdedben van a jövőd!” A fürdőturizmus kezdetei Hajdúszoboszlón 1925-1930. In: Bodnár László (szerk.), Barangolás a Partiumban. H. n., 2023. 197-225.
- A nagyszabású tervek szertefoszlása. Viták a turizmuspolitikáról Hajdúszoboszlón 1947-1950 között. *Új Nézőpont* VIII. évf. (2021) 4. szám 33-52.
- „A cél az, hogy Hajdúszoboszlót világfürdővé kell fejleszteni...” Fürdőfejlesztési elképzelések Hajdúszoboszlón 1945-1946-ban. Megjelenésre elfogadva a Magyar Nemzeti Levéltár Hajdú-Bihar Megyei Levéltára XXXVII. Évkönyvében
- „...sokkal több pénz kellene, hogy gyorsabban haladjunk előre...” A turizmusfejlesztés feladatai az 1950-es években Hajdúszoboszlón a tanács végrehajtó bizottsága üléseinek jegyzőkönyvei tükrében. *Új Nézőpont*. VII. évfolyam (2020) 1. szám 5-22.
- Sorsfordulók Hajdúszoboszló történetében. In: Megyeri-Pálffy Zoltán (szerk.), A jogalkotás története Hajdúszoboszlón. Debrecen 2019. 15-34.
- Emlékezés dr. Juhász Imre múzeumalapítóra. In: Dr. Bihari-Horváth László (szerk.), A Bocskai István Múzeum V. Hajdúszoboszló, 2018. 43-47.
- Semmelweis és Pasteur nyomdokain – Hajdúszoboszlóiak a magyar orvostudományban. In: Dr. Bihari-Horváth László (szerk.), A Bocskai István Múzeum IV. Hajdúszoboszló, 2017. 123-154.
- Történelmi és irodalmi emlékhelyek Réven. In: Dr. Bihari-Horváth László (szerk.), A Bocskai István Múzeum III. Hajdúszoboszló, 2016. 223-256.
- „Az üllő és kalapács közé jutottunk...” – Thököly Imre alakja a magyar történetírásban. In: Dr. Bihari-Horváth László (szerk.), A Bocskai István Múzeum II. Hajdúszoboszló, 2015. 197-231.

- „*Isten áldja meg vitéz katonáinkat*” – Az első világháború tárgyi emlékei a Bocskai István Múzeumban. In: Dr. Bihari-Horváth László (szerk.), A Bocskai István Múzeum I. Hajdúszoboszló, 2014.

Könyvismertetés:

- A Bihari Múzeum Évkönyve XXIV. In: *Új Nézőpont*. VII. évfolyam (2020) 1. szám 48-51.

Konferencia-részvétel

- A turizmuspolitika lehetőségei Magyarországon az 50-es években. „*Sztálin meghalt, de műve él és örökké élni fog!*” – *A klasszikus sztálinizmus és jelenségi Közép-és Kelet-Európában* című konferencia. Hajdúnánás, 2023. június 2.
- Az idegenforgalom válsága és kiútkeresési kísérletek Hajdúszoboszlón a második világháborút követő években. *Válság – Kiútkeresés – Megoldások II.* című konferencia (Hajdúnánás Város Önkormányzata, Debreceni Egyetem BTK Történelmi Intézete, Debreceni Egyetem Történelmi Doktori Programja, Debreceni Hallgatók Politikatudományi Egyesülete) Hajdúnánás, 2022. június 3.
- A napos oldal és az árnyékos oldal. Forráshiány és fejlesztések a helyi turizmuspolitika napirendjén Hajdúszoboszlón az 1960-as években. I. Modernkortörténeti Doktorandusz Konferencia (Debreceni Egyetem Történelmi Intézete és a Debreceni Egyetem Történelmi – Néprajzi Doktori Iskolája) Debrecen, 2022. április 29.
- Hajdúszoboszló város tanácsa végrehajtó bizottságának turizmuspolitikája az 1950-es években. A Magyar Levéltárosok Egyesületének vándorgyűlése. Gyula, 2019. szeptember 11.
- Sorsfordulók Hajdúszoboszló történetében. Tudományos konferencia a Debreceni Törvényszék szervezésében. Hajdúszoboszló, 2019. szeptember 5.
- *A hajdúszoboszlói gyógyfürdő története 1945-1990*. Levéltári Napok a Hajdú-Bihar Megyei Levéltár szervezésében. Hajdúszoboszló, 2018. november 14.
- Történelmi és irodalmi emlékhelyek Réven. Helyi örökségi értékek Réven – konferencia a Pro Rév Egyesület, Rév Község és Hajdúszoboszló Város önkormányzatai szervezésében. Rév, 2016. november 25.

Kiállítások szervezése a Bocskai István Múzeumban

Társkurátor/projektmunkatárs állandó kiállításokban

- A Szoboszlói Irodalom Háza (irodalmi állandó kiállítás, 2024)
- Fejedelmi kincstár (történeti állandó kiállítás, 2021)
- Retró 70-89. Életmódkultúra a rendszerváltás előtt (történeti állandó kiállítás, 2015, 2021)
- Hagyományok Hajdúszoboszlón (néprajzi állandó kiállítás, 2018)
- Élményeink forrása – fürdőtörténeti kiállítás (történeti állandó kiállítás külső helyszínen –Hungarospa Hajdúszoboszlói Zrt., 2017)
- Pásztorkincsek (néprajzi állandó kiállítás, 2015)
- Szoboszló öröksége: föld – kard – víz (helytörténeti állandó kiállítás, 2013)
- „8 óra munka, 8 óra pihenés, 8 óra szórakozás.” Mindennapi élet a Kádár-korban (történeti állandó kiállítás, 2011)
- Hajdúszoboszlói fürdőtörténet (történeti állandó kiállítás – Hungarospa Hajdúszoboszlói Zrt., 2007)

Időszaki kiállítások önálló rendezése

- 1919 – Vörösteror; 1920 – Trianon (történeti időszaki kiállítás, 2020)
- Pasteur és Semmelweis nyomdokain. Hajdúszoboszlóiak az orvostudományban. (Hőgyes Endre és Kenézy Gyula munkássága – történeti időszaki kiállítás, 2019)
- A reformáció nyomdokain (történeti időszaki minikiállítás, 2018)
- Lovas hajdúk – hajdúszoboszlói lovasok (történeti időszaki kiállítás, 2018)
- „Használd az időt” – Gönczy Pál, a sokoldalú pedagógus (történeti időszaki kiállítás, 2017)
- Hajdúszoboszló I. világháborús katonahőseinek nyomában (történeti időszaki roll-up kiállítás külső helyszínen, 2017)
- Pávai Vajna Ferenc világa (természettudományi időszaki kiállítás, 2016)
- Hajdúszoboszló az első világháborúban (történeti időszaki kiállítás, 2014)

Időszaki kiállítás társkurátorként

- Hajdúszoboszlói értéktár (vegyes tematikájú időszaki roll-up kiállítás, 2016)

Nyelvismeret:

angol	középfokú „C” típusú állami nyelvvizsga
lengyel	egyetemi oklevél
latin	középfokú „C” típusú állami nyelvvizsga

Képességek:

Könnyen kapcsolatot teremtek másokkal, munkatársaimat motiválni tudtam egy-egy konkrét cél elérése érdekében. Kitartó és megbízható vagyok, munkámat a pontosság és lelkiismeretesség jellemzi. Jelenlegi munkahelyemen is kiderült az állandó és időszakos kiállítások szervezése, rendezése során, hogy csapatban és önállóan egyaránt jól tudok dolgozni. Tudásomat szeretem másokkal megosztani a tárlatvezetések során, de adminisztratív képességekkel is rendelkezem, amit például a közfoglalkoztatással kapcsolatos dokumentumok elkészítése, vagy a pályázati elszámolások során kamatoztattam.

Egyéb információk:

Felhasználói szintű számítógép-kezelői ismeretekkel rendelkezem.

Jogosítvány: B kategória

Nős vagyok, négy gyermek édesapja. Káros szenvedélyem nincs, egészségi állapotom jó.

Hobbim a túrázás, természetjárás.

Berettyóújfalu, 2025. január 8.

Pályázat a Bocskai István Múzeum
magasabb vezetői pozíciójának betöltésére

Vezetői program

Készítette: Nagy István

Hajdúszoboszló, 2025. január 10.

1. Bemutakozás, személyes motiváció

Nagy István vagyok, jelenleg a hajdúszoboszlói Bocskai István Múzeum megbízott igazgatói feladatait látom el. Az intézményhez már több, mint tizennyolc év munkaviszony köt. A múzeum azonban számomra nem csupán egy munkahely. Az évek során életem meghatározó része lett, ezért megtisztelő kihívás számomra, hogy pályázhatok a múzeumvezetői pozíció betöltésére. A következő pár sorban szeretném röviden bemutatni az eddigi szakmai utamat.

A Debreceni Egyetemen szereztem magyar nyelv és irodalom és történelem szakos tanári oklevelet, majd röviddel ezután lengyel nyelv és irodalom szakos bölcsész oklevelet. 2006-ban kerültem a Bocskai István Múzeumba történész-muzeológusként. Az itt töltött éveim során tanúja és tevőleges résztvevője voltam a múzeum fejlődésének. Az utóbbi években a történész-főmuzeológus munkakör mellett az intézményvezető-helyettesi feladatokat is elláttam, így még közelebbről megismerhettem a múzeum szervezeti működését. Részt vettem számos állandó és időszaki kiállítás rendezésében és megvalósításában, közművelődési programok lebonyolításában. Az új kihívások révén fejleszteni tudtam kommunikációs és szervezőképességemet, jó kapcsolatot alakítottam ki a múzeum partnereivel és munkatársaival egyaránt. 2018-ban kezdtem el a Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola Történelmi Programjának doktori képzését. Készülő disszertáciomban Hajdúszoboszló turizmustörténetét mutatom be. A témában végzett levéltári kutatásaimra támaszkodva egy olyan szegmensét tárom fel Hajdúszoboszló történelmének, amelyet eddig még senki sem vizsgált részletesen, jóllehet a termálvíz és az arra épülő turizmus a település arculatának legmeghatározóbb eleme napjainkban.

Úgy vélem, hogy az intézmény iránti elkötelezettségem, az itt szerzett tizennyolc éves szakmai tapasztalatom és személyes képességeim alkalmassá tesznek arra, hogy ellássam a Bocskai István Múzeum magasabb vezetői feladatait. Az alábbiakban az erre vonatkozó elképzeléseimet fejtem ki.

2. Helyzetelemzés – a múzeum makrokörnyezetének változásai

Ahhoz, hogy reális képet tudjunk alkotni egy létező és működő intézményről, érdemes tisztában lenni azokkal a tendenciákkal, amik a múltban döntő hatást gyakoroltak annak fejlődésére, meghatározták arculatát. A Bocskai István Múzeum hosszú utat tett meg azóta, hogy 1958-ban a helyi gimnázium történelem szakkörös diákjai Dr. Juhász Imre kezdeményezésére és vezetésével létrehozták az első muzeális kiállítást. Ez még alapvetően az oktatás céljait szolgálta, a bemutatott tárgyak az akkoriban már eltűnőfélben lévő, pusztuló paraszti kultúra szemléltetésére szolgált. Ez az

oktató-szemléltető funkció szinte azonnal kiegészült a fürdőváros által generált igényekkel. Hajdúszoboszló ugyanis az 1950-1960-as évek fordulóján már több évtizedes múltra visszatekintő, egyre növekvő látogatottsággal rendelkező idegenforgalmi célpont volt. A tömeges üdültetés pedig – a fürdő és a vendéglátóhelyek által nyújtott szórakozási lehetőségek mellett, illetve azok kiegészítéseként – a kulturális igények kielégítésének szükségességét is magával hozta. Hiszen azoknak is kellett kikapcsolódási lehetőséget biztosítani, akik a felüdülés mellett a szellemi rekreáció lehetőségeit keresték a városban. Hajdúszoboszló város múzeumának működését a mai napig ez a kettős célkitűzés határozza meg. A Bocskai István Múzeumnak kiállításával, közművelődési programjaival egyszerre kell szolgálnia a helyi identitás erősítését, a hagyományok megőrzését és átadását a város lakossága felé, valamint az igényes szórakoztatást és kulturális ismeretátadást a turisták felé.

Az intézmény 1964-ben kapott működési engedélyt, munkáját ekkortól a megyei múzeumi szervezetbe tagozódva végezte évtizedeken keresztül. A múzeum ekkoriban személyzetrel nem rendelkezett, vezetője rész munkaidőben látta el a feladatokat, munkáját önkéntesek segítették. Saját épülettel sem rendelkezett, a negyven négyzetméter alapterületű első kiállítást a művelődési ház emeletén helyezték el. Az első valódi múzeumi kiállítás ugyanitt jött létre 1973-ban, de már kétszáz négyzetméteren. A múzeumügy újabb fordulata 1980-ban következett el, amikor megkapta az első önálló épületét a Bocskai utca 12. szám alatt. Ez nemcsak a helytörténeti kiállítás létrehozását tette lehetővé, hanem a tízezer darabra gyarapodott gyűjteménynek – a kor viszonyainak megfelelő – raktározását is. Az ezt követő csaknem két évtizedben újabb ingatlanokkal bővült a múzeum. 1987-ben a Bocskai utca 21., 1989-ben a Bocskai utca 14. és 1998-ban a Bocskai utca 11. számú épületeket vette birtokba az intézmény. Mindezek lehetővé tették a kiállítások számának növekedését és a tematikai differenciálását, valamint a raktározási potenciál bővülését is. A több épületben mint telephelyeken való működés vált a múzeum másik olyan jellegzetességévé, ami mai napig meghatározza annak arculatát. A jelenség fordítva is működik, hiszen a múzeum is meghatározza a Bocskai utca arculatát. Ezért emlegettek többen is – köztük Joseph Kádár festőművész – múzeum utcát vagy múzeumi negyedet Hajdúszoboszlón az ezredfordulótól. Ez olyan jellegzetessége a településnek, amit sem a múzeum, sem város nem aknázott még ki kellőképpen marketing szempontból. A városmarketingnek ez is részévé válhatna, mivel unikális jelenségnek számít, kevés település büszkélkedhet ilyen múzeumi negyeddal. Emellett jó példája annak, mennyire fontosnak tartja az önkormányzat a kultúra támogatását.

A kiállítóhelyek számának növekedése szükségszerűen magával hozta a munkatársak számának bővülését is. 1970-től még csak egy külső munkatárs tevékenykedett a múzeumvezető mellett a szakmai feladatok ellátása érdekében, de az 1980-as évek közepén egy fővel bővült a

szakalkalmazottak köre, ami rendkívül alacsony volt, és a megyei múzeumi szervezethez való tartozás sem tudta ellensúlyozni az ebből fakadó hátrányokat. Mai szemmel is kielégítőnek mondható ugyanakkor az üzemeltetésben részt vevő személyzet létszáma, hiszen az ezredfordulón már hat teremőr fogadta a látogatókat a múzeumépületekben.

A 2000-es években az alulfinanszírozottság és számos más ok miatt a megyei múzeumi szervezet már nem volt képes betölteni feladatát, inkább a fejlődés gátjává vált. További problémát jelentett, hogy az épületek felújítására, állagmegóvására nem volt pénz, a kiállítások pedig előregedtek, elvesztették vonzerejüket a látogatók előtt. A látogatottság megőrzése és növelése érdekében elkerülhetetlenné vált a kiállítások és a kiállítóterek megújítása. Ennek első lépéseként indult meg az új helytörténeti állandó kiállítás létrehozása 2010-ben, ami három ütemben valósult meg, és 2013-ban nyílt meg a látogatók előtt. A megnyitó, ami egy megújulási folyamat kezdeteként is értelmezhető, egybeesett egy újabb jelentős fordulóponttal, a fenntartóváltással. 2013. január 1-jétől megszűnt a megyei múzeumi szervezet, a Bocskai István Múzeum fenntartója Hajdúszoboszló Város Önkormányzata lett. A fenntartó megváltozása tette lehetővé, hogy az intézmény stabil költségvetési háttérrel végezze munkáját. A 2010-es években pályázati támogatások felhasználásával megújultak a múzeum kiállításai. 2023-ban újabb, immár az ötödik épülettel gyarapodott a múzeum. Itt nyílt meg a következő évben a Szoboszlói Irodalom Háza, új állandó, immár irodalmi kiállítással. A fejlesztéseknek köszönhetően sokszínű és változatos kiállítási tematikával rendelkező, látogatóbarát, interaktív múzeum várja a látogatókat.

2.1 Az intézmény tárgyi feltételei

A Bocskai István múzeum használatában öt ingatlan található. Ezek az alábbiak:

- Bocskai utca 12. a *Szoboszló öröksége: föld – kard – víz* című helytörténeti állandó és a *Retró '70-'89. Életmódkultúra a rendszerváltás előtt* című történeti állandó kiállítások;
- Bocskai utca 14. a *Fejedelmi kincstár* című állandó kiállítás, *Rácz György* képzőművész és *Joseph Kádár* festőművész állandó képzőművészeti kiállítása, ez az épület ad otthont a múzeum időszaki kiállításainak is;
- Bocskai utca 11. a *Hagyományok Hajdúszoboszlón* című néprajzi állandó kiállítás, az udvaron *fejfakiállítás* és *Galánfi András* Kossuth-díjas fafaragó kiállítása;
- Kossuth utca 9. a *Szoboszlói Irodalom Háza*, irodalmi állandó kiállítás;
- Bocskai utca 21. műtárgyraktár.

Az állandó kiállításoknak otthont adó terek berendezése teljes, csupán a karbantartásukra van szükség. Az épületek nagy része korábban felújításon esett át. Ugyanakkor a Bocskai utca 21. számú épület tetőzete és esővízcsatornája felújítást igényel, mert beázik; a gázkonvektoros fűtése pedig megérett a modernizációra, érdemes lenne áttérni gázkazános fűtésre. A Kossuth utca 9. számú épület felújítása részben történt meg, így az épület korábbi szociális lakásként használt részeinek felújítása elmaradt, itt fűtés sem működik.

2.2 Személyi feltételek

A Bocskai István Múzeum személyi állománya jelenleg hat főből áll, az alábbiak szerint:

- 1 fő múzeumigazgató,
- 1 fő történész-muzeológus (egyben múzeumpedagógus),
- 1 fő néprajzos muzeológus (egyben műtárgyvédelmi munkatárs),
- 1 fő közművelődési szakember,
- 2 fő pénztáros teremőr.

Amint az a felsorolásból is kitűnik, ez a létszám olyan alacsony, hogy többes munkakörök lettek kialakítva a törvényi kötelezettségeknek való megfelelés érdekében.

Emellett a múzeum a közfoglalkoztatási programokban is folyamatosan részt vesz, hogy az üzemeltetési feladatokat minél zökkenőmentesebben tudja megoldani. A legutóbbi, 2024. szeptember 1-jén indult, 2025. február 28-án záruló programban 2 főt biztosított a kormányhivatal intézményi kiegészítő és takarító munkakörben. Sajnos, ezek közül az egyik álláshelyet szeptember óta nem sikerült betölteni.

Fontos mindehhez hozzátenni, hogy a nyári szezonban, július és augusztus hónapokban, a városba látogató turisták igényeire való tekintettel a múzeum meghosszabbított nyitvatartással, napi 12 órán át várja a látogatókat. Ehhez a szükséges plusz személyzet (teremőrök) bérét a fenntartó önkormányzat biztosítja támogatás formájában, valamint a múzeum igénybe veszi a nyári diákmunka programok segítségét is.

2.3 A múzeum társadalmi környezete, használóinak igényei

A múzeum korábban már említett, kettős szerepe, miszerint feladatellátásában egyszerre kell alkalmazkodnia a helyi lakosok és a turisták elvárásaihoz, egyrészt az intézmény belső igényéből fakad, másrészt igazodik a fenntartó elvárásaihoz is. Hajdúszoboszló az itt eltöltött vendégéjszakák

számát tekintve Budapest után az ország leglátogatottabb turisztikai desztinációja. A város turisztikai vonzerejét a gyógyvíz jelenti, fajtája az erre alapozott a gyógy- és wellness turizmus. Azonban az ide látogató turisták jelentős része kulturális élményekre is vágyik. A múzeum számára fontos igényeik kielégítése, hiszen bevételt generál, ha az intézmény haszonélvezője a turizmusnak. Azonban a turizmus más résztvevői számára sem lehet közömbös, hogy mennyire elégedettek a turisták a település közgyűjteménye által kínált kulturális szolgáltatással. A múzeumlátogatók elégedettsége ugyanis hatással van a település általános megítélésére is, ezáltal a városmarketing szempontjából is fontos szerepe van. A múzeumi infrastruktúra fejlettsége/fejlesztése így fontos tényező a turizmus szempontjából.

Tapasztalataim szerint a turisták részben a „helyi színeket”, azaz a hajdúszoboszlói jellegzetességeket keresik a múzeumban, másrészt az általánosat, amivel már máshol is találkozhattak. Az előbbit leginkább a helytörténeti és néprajzi kiállításban, utóbbit a retró és művészeti kiállításokban, valamint a kincstárban találják meg. A múzeum tehát képes arra, hogy sokszínű és változatos kiállítási kínálatával kielégítse a turisták igényeit. A külföldi látogatóknak ugyanakkor lehet hiányérzetük, mivel nem minden kiállításban találhatók angol feliratok. A Közép- és Kelet-Európából érkező, idősebb korosztály számára sok esetben az angol szövegek megléte sem jelent segítséget, ők a nyelvi diverzifikációt hiányolhatják. Azaz szükség van több nyelven elkészíteni egy-egy kiállítás tartalmi összefoglalóját, amit kinyomtatott formában kézbe vehetnek a külföldi turisták, és/vagy a múzeum honlapján elhelyezni többnyelvű szöveget. Mindent egybevetve azonban elmondható, hogy jelen pillanatban a múzeum rendezett környezetben, kulturált fogadótérrel, újonnan készült kiállításokkal fogadja a turistákat. A település turizmusában fontos szerepet tölt be, mivel a város reprezentatív intézményeként kulturális turisztikai attrakciónak számít.

Némiképp más funkciót tölt be a múzeum Hajdúszoboszló lakosai számára. Előttük az intézmény a település múltjának, tárgyi és szellemi-kulturális hagyományainak tárházaként jelenik meg. Ez összefüggésben áll a közgyűjtemény klasszikus alapfeladataival, azaz a műtárgyak gyűjtésével, megőrzésével, bemutatásával és feldolgozásával. Ezért a helyi közösségek, a helytörténet, a helyi hagyományok és értékek iránt érdeklődők a múzeum számára rendkívül fontos partnernek számítanak. Számukra a múzeum referenciapontként működik, a közgyűjtemény anyagot és szakmai orientációt nyújt nekik szakemberei révén a kutatásaik vagy más szempontú tájékozódásuk során, de az egymásra utaltság kölcsönös. A helyi közösségekkel való együttműködés stratégiai jelentőségű az intézmény számára, ezért is volt örömdetes az önkormányzat azon döntése, hogy ingyenessé tette a múzeumlátogatást a hajdúszoboszlói lakcímmel rendelkezőknek. A helyi közösségek számára ugyanakkor a kiállítások mellett, az

előbbiekből következően, még nagyobb jelentősége van a tárgyi és dokumentumgyűjteménynek, amit az intézmény őriz és gondoz. Kölcsönös egymásrautaltságról van itt szó, mivel a helytörténeti kutatások elképzelhetetlenek a múzeum gyűjteményi anyaga és munkatársainak szaktudása nélkül; a műtárgyállomány gyarapodása viszont leginkább a helyi közösségek segítségével érhető el. A lakosság számára továbbá a múzeumban őrzött tudás megosztása, ezáltal annak társadalmi hasznosulása szempontjából nagy szerepe van azoknak a közművelődési programoknak, amik egy-egy kiállításhoz, évfordulóhoz, szokáshoz kapcsolódnak. Ide sorolhatjuk a tárlatvezetéseket, tematikus kézműves foglalkozásokat, ismeretterjesztő előadásokat, de az olyan kulturális programokat is, mint a Múzeumok Éjszakája.

A helyi közösség sajátos szegmensét jelentik az iskolák, akiknek vezetőivel, pedagógusaival hagyományosan jó viszonyt ápolunk. Számukra a múzeum tudásközvetítő funkciója a leglényegesebb, és a múzeumpedagógiai foglalkozások jelentik a legfontosabb programot a tudásátadás szempontjából. A múzeum évente bemutatja előttük az aktuális időszakban érvényes múzeumpedagógiai kínálatát, amiből választhatnak az óvodai csoportok és iskolai osztályok. Ez a kommunikáció kétoldalú, azaz a kínálat összeállításában a múzeum munkatársai figyelembe veszik az oktatás szereplőinek igényeit is. Segít ebben az érdekközösség is, hiszen a cél közös: a helyi és a nemzeti identitás erősítése, illetve a hagyományok játékos formában való megismertetése és átadása. Fontos feladatunk továbbá, hogy utat találjunk a fiatalokhoz, igazodjunk a megváltozott ismeretszerzési szokásaikhoz azzal a céllal, hogy számukra is releváns, a jövőben is fenntartandó intézmény legyen a múzeum.

2.4 A múzeum gazdasági munkája

A Bocskai István Múzeum a helyi önkormányzat által létrehozott költségvetési szerv. Önállóan működik és gazdálkodik, de saját gazdasági személyzettel nem rendelkezik. Pénzügyi és gazdálkodási feladatait a Hajdúszoboszlói Gazdasági Szolgáltató Intézmény látja el. A múzeum gazdálkodását a jogszabályoknak megfelelően végzi. Bevételeinek alapját az államtól és a fenntartótól kapott támogatások jelentik. Emellett a múzeum pályázati tevékenységet is folytat. Az utóbbi években a pályázati lehetőségek beszűkültek ugyan, de a Nemzeti Kulturális Alap pályázataira továbbra is fontos segítséget nyújtanak a szakmai feladatok elvégzéséhez. A múzeum bevételei részben a jegyértékesítésekből származnak, amik a belépőjegyekből, valamint a múzeumpedagógiai és egyéb rendezvények jegybevételeiből erednek, részben a múzeumi boltban értékesített árukészletből. A bevételek szinten tartása és növelése szempontjából szükséges a tervezett

marketing tevékenység végzése, valamint a folyamatos kapcsolattartás elsősorban a turizmus szereplőivel.

A SWOT elemzés használatával röviden össze lehet foglalni azokat a belső és külső tényezőket, amik a múzeum működését befolyásolják:

Erősségek	Gyengeségek
• egyedi és sokszínű kiállítási kínálat • gazdag gyűjteményi bázis • a múzeum küldetésével azonosuló munkatársak • belsőleg felújított kiállítási épületek • az intézmény megítélése pozitív • jó kapcsolat oktatási intézményekkel • jó helyi és regionális média-kapcsolat • hosszabb nyitvatartási idő a turisztikai szezonban	• műtárgyraktárként működő épület felújításának hiánya • épületek viszonylag kis méretű belső terei • jól elkülöníthető időszak kiállítótér hiánya • alacsony munkatársi létszám • a kiállítótértől független, mindig igénybe vehető múzeumpedagógiai foglalkoztatótér hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
• a városra jellemző komoly turisztikai potenciál • a turizmus szereplőivel való élő együttműködés • oktatási intézmények együttműködési szándéka • igény a helyi jelenségekre és a jelenkor kérdéseire reflektáló időszak kiállításokra • partnerségek kialakítása • a múzeumi negyed • digitalizálás	• a munkatársi összlétszám függése a foglalkoztatási programoktól, a közmunka program szűkülése vagy megszűnése • a látogatottság függése a város turisztikai látogatottságától és annak szezonálisától • a fizetőképes kereslet csökkenése • a pályázati lehetőségek beszűkülése • a turizmus szereplőinek érdektelensége • a felnövekvő generációk érdektelensége

3. Fejlesztési elképzelések

3.1 A tárgyi feltételek fejlesztése

Az alábbi fejlesztéseket tartom fontosnak.

a) A Szoboszlói Irodalom Háza ingatlanfejlesztése

2023-2024 fordulóján valósult meg a Kossuth u. 9. számú ingatlan felújítása. A rendelkezésre álló források nem tették lehetővé, hogy ez a teljes épületet érintse. Meglátásom szerint kisebb összegek felhasználásával több ütemben is megvalósulhat az épület felújítása, ami a kínálatfejlesztéssel is összekapcsolódna. Első lépésként egy kis alapterületű, mintegy tíz négyzetméteres kiállítóterem kialakítását javaslom. Ez a fejlesztés lehetővé tenné, hogy itt időszakos jelleggel irodalmi minikiállításokat (kamarakiallítás) rendezzünk azon alkotók munkásságáról, akik nem jelennek meg az irodalmi állandó kiállításban.

b) A Bocskai utca 21. ingatlanfejlesztése

A Bocskai utca 21. szám alatti műtárgyraktár épülete felújításra szorul. Itt a leghamarabb elvégzendő feladat az ereszsatorna és a tetőzet javítása, esetleg cseréje, emellett a fűtésrendszer korszerűsítése, a külső vakolat helyreállítása.

3.2 A személyi feltételek fejlesztése

A Bocskai István Múzeum alkalmazottainak képzése megfelel a betöltött munkaköröknek. Szükségnek tartom ugyanakkor az alkalmazotti létszám bővítését. A legnagyobb szükség pénztáros-teremőrökre van az üzemeltetéssel kapcsolatos feladatok minél kielégítőbb ellátása érdekében. Ennek oka, hogy jelenleg csupán két fő tölti be ezt a munkakört. Ez nagyon kevés, mivel a múzeum heti hat napon át tart nyitva négy kiállítási épületben. Munkájukat eddig a közfoglalkoztatottak segítették, azonban ez a lehetőség beszűkülni látszik. A múzeum nyitva tartásának biztosítása ezért megkívánja a pénztáros-teremőrök létszámának növelését. Véleményem szerint a zavartalan múzeumlátogatás élményének biztosítása érdekében a négy épületből háromban mindenképpen jelen kellene lennie folyamatosan 1-1 fő teremőrnek. Ehhez az kellene, hogy a pénztáros-teremőrök összlétszáma legalább négy fő legyen. Ez a szám fokozatos létszámfejlesztéssel is elérhető lenne. Emellett a látogatói élmény is növelhető általa. Ha ugyanis

képzett, megfelelő végzettségű teremőröket alkalmazunk, akkor – belső képzést követően – rövid tárlatvezetést vagy élő interpretációt is tarthatnak a látogatóknak. Első körben azonban egy plusz fő alkalmazását látom szükségesnek a közfoglalkoztatási lehetőségek szűkülése miatt.

3.3 A szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzelések

a) A múzeum társadalmiasítása

A múzeum társadalmiasítása röviden fogalmazva a közösségi alapon való működtetést jelenti. Ez az elképzelés eddig sem volt idegen a Bocskai Múzeumtól. Elegendő, ha csak arra gondolunk, hogy a múzeum megalapítása is egy helyi, ma úgy mondanánk, civil kezdeményezésre, és közösségi összefogás segítségével valósult meg. A helyi közösségek bevonására pedig az előző években is történtek már sikeres kezdeményezések. Nem új jelenségről van tehát szó, hanem korábban is létező tendenciák megerősítéséről. Napjainkban egyre fontosabbá válik Magyarországon is és nemzetközileg is a múzeumok közösségi szerepe. Hogyan valósulhat meg a múzeum társadalmiasítása? Mindenekelőtt azzal, ha nyitottabbá válik a helyi és nem helyi közösségek részvételére. Mindenekelőtt a lehetséges partnereket kell azonosítani, kapcsolatokat kialakítani, és az együttműködés lehetséges szintjeit megállapítani.

A közösségi szerepvállalás erősítésének elsődleges terepe a Szoboszlói Irodalom Háza lehet. Ez a múzeumi egység ugyanis szándékolta közösségi térként is működik, nem csupán kiállítóhelyként. Az itteni programok kialakításában, koordinálásában ezért az irodalommal hivatásszerűen foglalkozó írónak kellene részt vennie. Az itt megvalósuló rendezvények azt is eredményezhetik, hogy a résztvevőkből egy idő után közösség formálódik, akik érdeklődnek a helyi értékek iránt, és ezáltal is erősítik a lokális identitást.

Ugyancsak a lokális identitás erősítése a cél az időszakos kamarakiállítások megrendezésére alkalmas szoba kialakításával ebben az épületben. Ahogyan azt már említettem, itt kaphatnának helyet azok az alkotók, akiknek munkássága nem került bemutatásra az állandó kiállításban. Ezekhez a kamarakiállításokhoz is csatlakozna kiscsoportos foglalkozás, beszélgetés kísérelőrendezvényként.

b) Időszaki kiállítások

Az időszakos kiállítások kiemelten fontosak a helyi lakosok és közösségek identitásának erősítésére és a múzeumban őrzött tudás társadalmi hasznosítása szempontjából. A következő két évben két kiemelkedően fontos, kerek évforduló lesz: a gyógyvíz feltárásának centenáriuma 2025-ben, valamint az első strandfürdő megnyitásának 100. évfordulója 2027-ben. A centenáriumok

alkalmából rendezett időszaki kiállítások rendezésében a múzeum számít a helyi közösségekre is. Emellett tudományos konferenciák teremthetnek lehetőséget az elmúlt száz év erőfeszítéseinek számbavételére, értékelésére.

c) A múzeum akadálymentesítése

Fontosnak tartom, hogy múzeumunk minél szélesebb körét tudja megszólítani a társadalomnak és színvonalas kulturális kikapcsolódást nyújtson nekik. Ennek egyik része lehet a múzeum szellemi akadálymentesítése. 2024 nyarán már megindult egy párbeszéd intézményünk és a Hajdúszoboszlói Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai között a céllal, hogy legalább az egyik kiállításunk autizmusbarát kiállítássá váljon. Ezt a kezdeményezést szeretném folytatni. Megvalósításához hosszabb folyamatra van szükség, amiben a múzeum nem nélkülözheti a terület szakembereivel, így pszichológusokkal, pedagógusokkal folytatott folyamatos kommunikációt, illetve a már létező jó gyakorlatok megismerését. A folyamat eredménye pedig az lehet, hogy az autizmussal élők és családtagjaik kikapcsolódási lehetőségei bővülnek a településen, illetve a múzeum a társadalmi érzékenyítés színterévé válik.

d) A múzeum gyűjtőkörének bővítése

A Bocskai István Múzeum gyűjtőkörébe jelenleg az alábbi szakágak tartoznak: történet, néprajz, képzőművészet (ez utóbbi lezárt gyűjtemény, mivel a múzeum nem foglalkoztat a szakághoz tartozó muzeológust). Megfontolandónak tartom a következő években a gyűjtőkör régészet szakággal való bővítését. Ez nem új téma, a korábbi években is felvetődött már. A megvalósítása mellett szól, hogy – költséggel jár ugyan, mivel feltételezi egy régész-muzeológus foglalkoztatását – bevételeket is generál a régészeti feltárások révén. Emellett – a közösségi régészet révén – a civilek is bekapcsolódhatnak a régészeti kutatásokba, ami ugyancsak a múzeum munkájának társadalmi hasznosulását növelné.

e) Kulturális fesztivál

2024-ben, a Szoboszlói Irodalom Háza megnyitóján rendezte meg először a múzeum a SzépFeszt elnevezésű rendezvényt. Az akkori elképzelésben ez egy összművészeti kulturális fesztiválként szerepelt. A kezdeményezést folytatandónak tartom, mivel alkalmas a Szoboszlói Irodalom Háza promotálására. Az új kiállítás ügyét, megítélésem szerint, egy olyan kulturális fesztivál tudja szolgálni, ami szorosabban kapcsolódik a kiállítás tartalmához. Ezért a kiállításban hangsúlyosan megjelenő, a várost szülőföldjének tekintő Szép Ernőt helyezném a fesztivál középpontjába. Ilyen módon a rendezvényt Szép Ernő színházi fesztiválként tudnám leginkább elképzelni. Hasonló

színházi fesztiválok más városokban is működnek, így ez a kulturális attrakció alkalmas lehet arra, hogy a múzeum és Hajdúszoboszló nevét országosan ismertté tegye a kultúra iránt érdeklődő emberek körében. Nem mellékesen, a téma miatt a lokális identitás megerősítését ugyancsak szolgálná. A szervezésbe szeretném bekapcsolni a helyi civileket is, így Papp András író, aki a fesztivál újragondolásához az ötletet adta. Ezt a fesztivált az első években kis költségvetésből is meg lehetne valósítani azáltal, hogy amatőr színjátszó csoportokat hívunk meg, akik monodrámákat, kamaradarabokat adnának elő, tehát kevés szereplőt mozgatnának. A program sikere esetén néhány év elteltével pedig ki lehetne bővíteni a meghívottak körét országos és profi színjátszó csoportokkal.

f) Gyűjteményi munka, digitalizálás

A múzeumok gyűjteményi munkáját nemzetközi és országos szinten is az utóbbi évtizedben a digitalizálás határozta meg. A Bocskai István Múzeum is készült erre az átállásra, így van már mire építkezni a következő években is. A cél az, hogy a jó minőségű fotókkal ellátott műtárgyadatbázisok minél inkább hozzáférhetőek legyenek a kutatók és az érdeklődők számára. Az országos múzeumok példáját követve, a mai trendekhez igazodva olyan digitális tartalmak létrehozását tervezem, ami mindenki számára elérhető, hiteles információkat képes átadni.

g) Múzeumi marketing

A múzeumnak elemi érdeke, hogy folytassa az előző években megkezdett marketingmunkát, és továbbfejlessze azt annak érdekében, hogy megtartsa látogatóit, illetve új látogatói csoportokat tudjon az intézménybe vonzani. Mivel a látogatóink többsége az internetről tájékozódik, elsősorban az itteni megjelenéseket kell fokozni. A Facebook mellett más közösségi médiában megjelenő profilokat (főként az Instagramon) is fejleszteni kell. Ebben és a hirdetési stratégia kialakításában marketinges szakemberek véleményét is érdemes kérni, mivel marketinghez értő szakember nincs a múzeum munkatársai között. Nagyon fontosak a turizmus helyi szereplői is, akiket folyamatosan tájékoztatni kell a múzeum programjairól, kiállításairól, például szórólapokkal, plakátokkal való ellátásukkal. A gyógyfürdővel folytatott együttműködés ezen belül is kiemelten fontos, hiszen a fürdő a város legfontosabb turisztikai szereplője. Erősíteni kell külföldi látogatók körében folytatott marketingtevékenységet. Ennek egyik eszköze lehet a különböző turizmussal foglalkozó weboldalakon való jelenlét. Ezek közül az igen népszerű TripAdvisorra emelném ki, amelyet számos turista használ referenciaként utazásai során, így az oldalra való felkerülés és a jó értékelések még több külföldi vendéget vonzhatnak a múzeumba.

h) Kapcsolatrendszer

Bár a múzeum az utóbbi években számos kulturális szakemberrel alakított jó személyes viszonyt, úgy érzem, hogy az intézmények közötti kapcsolatok építése némiképp háttérbe szorult. Meggyőződésem szerint más kulturális intézmények, közgyűjtemények nem konkurenciát jelentenek a múzeum számára, hanem együttműködések révén erősíteni tudjuk egymás kínálatát a kulturális piacon. Éppen ezért célom, hogy a megyében lévő múzeumokkal, levéltárakkal jó szakmai kapcsolatot ápoljak. Erre lehetőséget biztosíthatnak többek közt közös kiállítások szervezése, szakmai találkozók, konferenciák. A jövőben ezekben a folyamatokban szeretnék kezdeményező szerepet betölteni.

i) Tudományos munka

Az utóbbi néhány évben az intenzív kínálatfejlesztés mellett némiképp háttérbe szorult a tudományos-feldolgozó munka. Ez a múzeumi munka a nagyközönség felé talán legkevésbé látványos, de időigényes része. Ugyanakkor a tudományos kutatás nélkül nem léteznek múzeumok, hiszen ezen alapulnak a kiállítások és ezekből alakul ki releváns, a helyi közösségek és a társadalom egésze által hasznosítható tudás. Éppen ezért ösztönözni fogom a múzeumi szakembereket kutatások folytatására és eredményeik publikálására. Így a település még meglévő népi építészeti emlékeinek felmérése, a turizmus, a vendéglátóhelyek története, a jelenkori társadalmi jelenségek vizsgálata tartozik többek között a feldolgozásra váró témák közé. A múzeum kultúráközvetítő szerepének erősítésre érdekében emellett fontosnak tartom, hogy ezeket az eredményeket a lehető legszélesebb körben elérhetővé tegyük. Ebben fontos szerepet szánok a közösségi oldalaknak.

4. Vezetési elvek, koncepció

Vezetőként a múzeumra mint a tudásmegosztás intézményére tekintek. Ezalatt nem csak a nyilvánosság felé közvetített információkat értem, hanem a munkatársak egymás közti tudásmegosztását is, hiszen a múzeum ezáltal válik valóban működő- és fejlődőképes intézménnyé. Igazgatóként célom, hogy ezt a folyamatot elősegítsem pontos és személyre szabott cél- és feladatkijelöléssel, a munkánk eredményeinek rendszeres és közös értékelésével, kreatív és motiváló légkör megteremtésével. Az élethosszig tartó tanulás jegyében törekedni fogok arra, hogy megismerjem a legújabb múzeumi tendenciákat és ezek ismeretében folyamatosan fejlesszem szakmai és vezetői kompetenciáimat. Emellett kollégáimnak is biztosítani szeretném a szakmai önfejlesztés lehetőségét.

ÖSSZEGZÉS

Ahogyan az a fentebb vázolt szakmai elképzelésekből kitűnik, megválasztásom esetén célom, hogy a Bocskai István Múzeum eddig megismert magas színvonalú szakmai munkáját folytassam és fejlesszem. Meggyőződésem szerint a múzeum akkor tud jól működni, ha a közgyűjteményi munka egyes elemei, így a gyűjteményi, a tudományos-feldolgozó és az ismeretadási-közművelődési feladatok egyensúlyban vannak, mivel egyaránt fontos mindnek a megvalósítása. A Bocskai István Múzeum a 2010-ben megkezdődött fejlesztések révén mára jelentősen növelni tudta kínálatát, vonzó és versenyképes intézménnyé vált a kulturális turizmus területén. A következő öt év legfőbb feladatának azt tartom, hogy az intézmény minél jobban és hatékonyabban ki tudja aknázni az ebben rejlő lehetőségeket. Ennek legfőbb eszközét a partnerségek elmélyítésében, a közösségek építésében és a marketingmunka fejlesztésében látom. A személyi állomány szakmai felkészültsége, elhivatottsága alkalmassá teszi őket a további feladatok ellátására, ugyanakkor a terhek csökkentése és a biztonságos működtetés érdekében létszámbővítést látok szükségesnek.

A fent leírtakat szem előtt tartva tehát küldetésem, hogy az elkövetkező öt évben, vezetésemmel, a fenntartó önkormányzat és kollégáim támogatásával a múzeumot továbbvigyem a látogatóbarát működés útján. Innovatív lépésekkel, a szolgáltatások fejlesztése révén olyan 21. századi múzeumot szeretnék létrehozni, amely minden érdeklődő előtt nyitva áll, ahol a városba látogató turistákat szórakoztató és az ismereteket élményszerűen átadó kiállítások várják. Emellett törekszem arra, hogy az általam vezetett intézmény képes legyen újra és újra megszólítani a helyi lakosságot és az oktatási intézményeket, hogy a múzeum számukra is a közösségi emlékezet ápolásának és a közös múlt megismerésének legfontosabb színtere legyen.

Melléklet

a Bocskai István Múzeum magasabb vezetői pozíciójának betöltésére kiírt pályázathoz

Az előírt szakmai és vezetői gyakorlat meglétének hitelt érdemlő igazolása

Alulírott Nagy István nyilatkozom, hogy 2006. július 10-én kerültem a Bocskai István Múzeumba, történész-muzeológusi munkakörbe. Azóta megszakítás nélkül itt dolgozom.

Az intézményben két alkalommal láttam el a megbízott vezetői feladatokat.

1. 2013. július 1. – 2014. április 30. között a megbízás alapja Hajdúszoboszló Város Önkormányzata Képviselő-testületének 90/2013. (VI. 27.) számú határozat volt.
2. 2024. október 1. – 2025. január 25. között a megbízást Hajdúszoboszló Város Önkormányzata Képviselő-testületének 294/2024. (IX. 19.) határozata alapján látom el.

Hajdúszoboszló, 2025. január 9.

Nagy István

Melléklet

a Bocskai István Múzeum magasabb vezetői pozíciójának betöltésére kiírt pályázathoz

Nyilatkozat

Alulírott Nagy István nyilatkozom arról, hogy hozzájárulok a pályázati anyagomban foglalt személyes adataimnak a pályázati eljárással összefüggő kezeléséhez.

Hajdúszoboszló, 2025. január 9.

Nagy István

Melléklet

a Bocskai István Múzeum magasabb vezetői pozíciójának betöltésére kiírt pályázathoz

Nyilatkozat

Alulírott Nagy István nyilatkozom arról, hogy az állás elnyerése esetén eleget teszek
vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségemnek.

Hajdúszoboszló, 2025. január 9.

Nagy István

Melléklet

a Bocskai István Múzeum magasabb vezetői pozíciójának betöltésére kiírt pályázathoz

Nyilatkozat

Alulírott Nagy István nyilatkozom arról, hogy az állás elnyerése esetén a vezetői megbízásától számított 2 éven belül vállalom az államháztartási és vezetési ismereteket nyújtó, legalább 120 órás képzés elvégzését.

Hajdúszoboszló, 2025. január 9.

Nagy István